

Bulletin advokacie

Rozhovor s Petrem Lavickým o novém civilním řádu soudním • Sdělení ČAK o povinných platbách a pojistném
• Lze akcionářům odejmout zákonem přiznaná práva, aneb kdy přestává být akcie akcií? • Licenční smlouva
• Náhrada nemajetkové újmy při usmrcení • Interdisciplinární spolupráce při řešení rodičovských konfliktů •

V Y D Á V Á Č E S K Á A D V O K Á T N Í K O M O R A

Předseda ČAK Vladimír Jirousek gratuluje nově zvolenému prezidentovi CCBE Antonínu Mokrému. Podrobnosti čtěte na stranách 10 a 70-72.

**VSTUPENKY
NA PRÁVNÍKA
ROKU
ROZEBRÁNY!
Viz str. 11.**

Karel Schelle, Jaromír Tauchen (eds.):

Encyklopedie českých právních dějin

KEY Publishing, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Praha 2015-2017, 1 490 Kč/1 svazek.

Encyklopedie českých právních dějin je zcela ojedinělý a mimořádně náročný projekt skupiny právních historiků soustředěných v právněhistorické společnosti The European Society for History of Law (Evropská společnost pro právní dějiny) založené v roce 2009 v Brně. Cílem projektu je postihnout všechny oblasti právních dějin na našem území od nejstarších dob, tedy od vzniku prvních státních útvarů, jako byla Velká Morava a český přemyslovský stát, a prvních právních řádů na našem území, až do současnosti.

Přitom jde také o začlenění české, či spíše československé právní historie do evropských, ale i do politických, ekonomických, náboženských a dalších souvislostí. Další cílem redaktorů encyklopedie je též, aby encyklopedie svoji formou, strukturou a obsahovou srozumitelností oslovila nejen odbornou veřejnost, ale také širokou laickou veřejnost, zajímající se o právní dějiny na našem území, a přispěla tak k pochopení složité minulosti naší společnosti.

Ve spolupráci s předními právněhistorickými pracovišti v České republice a Slovenské republice a řadou vědeckých ústavů (např. s historiky z Historického ústavu Akademie věd, Masarykova ústavu, Ústavu pro studium totalitních režimů), archivů (např. s historiky z Archivu bezpečnostních složek), muzeí, členy Společnosti pro církevní právo, ale i s odborníky z právní praxe (např. advokáty) se podařilo redakci vytvořit velký, **více než sedmisetčlenný kolektiv autorů** příspěvků do encyklopedie z České republiky a Slovenské republiky, ale i z Rakouska, Maďarska, Polska, Německa a dalších evropských států. Výsledkem jejich dosavadní tříleté práce (léta 2015-2017) je dnes již devitisvazková encyklopedie obsahující především důležité poznatky z historie státu a práva na území České republiky. Redakce předpokládá, že **encyklopedie bude mít celkem dvacet svazků.**

Encyklopedie českých právních dějin

je logicky strukturována do několika částí. První část (I. svazek, str. 11-185) tvoří vstupní úvodní studia osvětlující vznik, podstatu a vývoj práva, vztah státnosti k historickému vědomí, periodizaci českých a československých právních dějin a vývoj české právní vědy. Druhou, nejobsáhlejší část encyklopedie tvoří svazky obsahující věcná hesla řazená abecedně (I. svazek A-Č, II. svazek D-J, III. svazek K-M, IV. svazek N-O, V. svazek Pa-Právní, VI. svazek Právní-Právo po, VII. svazek Právo pra-Prob, VIII. svazek Procesy (do roku 1949), IX. svazek Procesy (od roku 1950-Pů), k vydání do prodeje je již připraven X. svazek (R-Říš). Rozsahy dosud vydaných svazků jsou kolem 900 stránek.

Jednotlivá hesla ve svazcích jsou doplněna podrobnou bibliografií. V rámci ní jsou jednotlivé tituly uváděny ve zkráceném bibliografickém záznamu. Za většinou hesel jsou uvedeny odkazy na související hesla. V závěru každého svazku je uveden abecední seznam autorů a resumé v jazyce anglickém. Každý svazek obsahuje přibližně 100-150 odborných hesel, přičemž jejich délka je odvislá od jejich významu a pohybuje se od jedné až do padesáti stran rukopisu.

Osmý a devátý svazek jsou zaměřeny tematicky, popisují 232 významných převážně politických soudních procesů od období feudalismu až do současnosti [např. proces s Janem Husem (r. 1415), procesy s účastníky stavovského povstání (r. 1621-1623), proces s Karlem Sabinou (r. 1852), proces s Juliem Fučíkem (r. 1943), proces s Karlem Hermanem Frankem (r. 1946), procesy s řeholníky v 50. a 60. letech, procesy s odpůrci kolektivizace (r. 1948-1960), proces s Rudolfem Barákem (r. 1962), proces s Václavem Havlem (r. 1979), procesy s funkcionáři komunistického režimu (po roce 1989), proces s Dělnickou stranou (r. 2010) ad.]. Uvedené dva svazky se, na rozdíl od ostatních, věnují aplikaci práva v oblasti politicko-trestněprávní.

Samostatnou třetí část encyklopedie bude tvořit několikasetčlenný soubor životopisů významných českých a československých právníků. Doplnkem encyklopedie budou také přílohy a podrobný přehled právních dějin v datech.

Vydávání encyklopedie řídí vědecká rada, ve které jsou zastoupeni významní představitelé současné české a slovenské právněhistorické vědy. Členové

vědecké rady recenzují jednotlivá věcná hesla. Hlavními redaktory encyklopedie jsou: doc. JUDr. Karel Schelle, CSc., a doc. JUDr. Bc. Jaromír Tauchen, Ph.D., LL.M., z katedry dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Při této příležitosti je vhodné vysoce ohodnotit náročnou organizační činností obou jmenovaných, neboť bez ní by Encyklopedie českých právních dějin nemohla vůbec vzniknout.

Je také nutné připomenout, že Encyklopedii českých právních dějin vydává Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., v koedici s vydavatelstvím KEY Publishing, s. r. o., jak v tištěné, tak i elektronické mutaci. V této souvislosti je vhodné oběma nakladatelstvím a jejich pracovníkům vyslovit zasloužené poděkování.

Vhodné je též doporučit uvedené monumentální historické dílo k zařazení do veřejných i školních knihoven, orgánům veřejné správy, politické scéně, institucím a odborníkům v oblasti právní praxe, ale i široké laické veřejnosti. A to i proto, že nadčasově stále platí latinský citát: „*Historia est testis temporum, lux veritas, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis*“ (Historie je svědkyně času, světlem pravdy, životem paměti, učitelkou života, poselkyně dávných dob – Cicero, O řečníku, 2,36).

A zcela na závěr by chtěl autor výše uvedené recenze velmi rozsáhlé encyklopedie uvést následující. Při velmi podrobném zkoumání obsahů některých hesel, jistě s odstupem času, bude možné najít nějaké zjednodušení či neúplnost toho či onoho hesla, z hlediska historicko-právního. To však podle přesvědčení recenzenta nemůže mít objektivně vliv na nadstandardní úroveň recenzovaného projektu. Je na tom či onom historikovi (pedagogovi, čtenáři apod.), aby si tu či onu doplňující či upřesňující informaci vyhledal, a předmětný text tak dále objektivizoval.

♣ JUDr. et RNDr. VLASTISLAV MAN, MBA